

Yaygın toplum okulu: Risâle-i Nur

Konya'dan Necat EYLÜL: “Elbette geçmişî değiştirip ona yeniden şekil vermek mümkün değil. Ancak yine de şunu varsayarak sorayım;

1- Eğer Medresetü'z-Zehra kurulsaydı Risâle-i Nur gene yazılacak mıydı?

2- Dođunun parlak zekâsı Bediüzzaman Said Nursî Hazretlerinin Merkez Van'da kurulacak olan Modern Üniversitesi kurulup, “Vicdanın ziyası ulum-u diniye, aklın nuru fûnun-u medeniyedir. İkisinin imtizacıyla hakikat tecelli eder” ideali gerçekleşmiş olsaydı başta Türkiye'nin daha sonra doğunun ve İslâm dünyasının vaziyeti ne olacaktı? (Bu kadar problemlı olup ilerleme kaydedemeyecekler miydi o zaman da İslâm âlemi yine bu kadar parça parça olmuş ve harap vaziyette mi olacaktı? Bu husustaki, İslâm coğrafyasında ve dünya barışının sağlanmasında Zehra medresesinin rolü ne olacaktı? Bu konuyla ilgili Risâle-i Nur'da bilgiler var mı?

3- Bediüzzaman Said Nursî'nin hayatında birinci dünya savaşı, kargaşalar, hapisler, sürgünler, haksızlıklar gibi türlü sebepler bu modern medresenin kurulmasına imkân vermedi. Ancak

ondan sonra gelen ve sayısı milyonları aşan Nur Talebeleri Üstadın bu projesini hayata geçiremezler mi? Bu konuda yapılmış çalışmalar var mı? Ya da böyle bir şeyler düşünülüyor mu? Yoksa daha vakit gelmediği mi düşünülüyor? Ülkemizin böyle bilime önderlik edecek bir kuruma ihtiyacı yok mu?”

Elbette fikir jimnastiği yapalım. Fakat, ne geçmişi değiştirip ona yeniden şekil vermek mümkün, ne de takdir-i İlâhî'nin geçmişteki hükümlerini ters yüz edip başka türlü olsaydı nasıl olacaktı sorusunu sağlıklı değerlendirmek mümkün. “Medresetü’z-Zehra kurulsaydı Risâle-i Nur gene yazılacak mıydı?” sorusunu cevaplamaya ancak kader yetkilidir. Fakat yaygın eğitim modeli tarzında ortaya çıkan Risâle-i Nur’un, örgün (kurumsal) eğitimden beklenilenin çok daha fazlasını İslâm toplumu ve dünya halkları üzerinde gerçekleştirdiği ve gerçekleştirmeye de kabiliyetli olduğu bir gerçektir.

Toplumların siyaseti ve siyaset adamını, ilimden ve ilim adamından üstün tutması insanlık tarihi boyunca toplumlar için her defasında facia olmuştur. Tarihe baktığımızda, toplumların yükseliş kaydettikleri dönemlerin, siyasetin ilimle barışık olduğu ve hatta ilmi baş tacı yaptığı dönemler olduğunu görmekteyiz. İlmi ayaklar altına alıp siyaseti yücelten toplumlar ise nifaklardan ve ayrılıklardan kurtulamamışlar, hep geri kalmaya, ezilmeye ve yıkılmaya mahkûm olmuşlardır.

Devrinin büyük alimlerinden İbn-i Kemal ile Mısır seferinden dönen Yavuz Sultan Selim’in kaftanına, İbn-i Kemal’in atının ayağından çamur sıçrıyor. İbn-i Kemal sapsarı kesiliyor. Yavuzun veziri vüzerası korkudan tir tir titiyorlar. Fakat koskoca Müslüman dünyanın maddî- manevî lideri koca Yavuz, bu çamuru şöyle yorumluyor: “Âlimlerin atının ayağından sıçrayan çamurla bulanmış kaftan bizim en değerli eşyamızdır. Bu kaftan, öldüğümüzde tabutumuza örtülmek üzere saklansın.”

Bir cihan padişahının alime saygısı bu derecededir. Ve onun döneminde Osmanlı Devleti yükseldikçe yükselmiştir. İslâm dünyası bir bütün haline gelmiş ve kaynaşmıştır.

Bu yükseliş, koca Osmanlının ilme değer vermediği günlere kadar sürüyor. Ne zaman ilim düştü, siyaset güç kazandı; o zaman doğru dürüst siyaset de yapılamadığı gibi, Osmanlı Devleti zayıflamaya başladı.

İslâm âleminde yaklaşık en az iki yüz yıldan beri ilim adamına değer vermeyen bir Türkiye değil maalesef. Hemen bütün İslâm ülkelerinde aynı hastalık söz konusu. İlim değer kaybedince de, siyaset adamları pusulasını ve kimliğini kaybetti. Bu korkunç boşluk onları dış tehditlere boyun eğen, fakat iç dinamiklere aslan kesilen birer zorba haline getirdi. Bugün Müslümanların dağınık, perişan ve vizyonsuz oluşlarında bu toplumsal günahlarının payı büyüktür.

Bediüzzaman Said Nursî, sadece Türkiye'nin veya İslâm âleminin değil, dünya barışının temel unsurlarını Kur'ân'dan süzüp çıkararak ve dünyaya el uzatan, dünyayı barışa ve uygar bir toplum olmaya çağıran bir İslâm âlimidir. Değeri dün anlaşılmamışsa eğer, bu, geleceğin Türkiye'sinde de anlaşılmayacağı manasına gelmez şüphesiz. Zehra Medresesi her ne kadar kurumsal olarak kurulamamışsa da, kaderin eşsiz bir tecellîsidir ki, Risâle-i Nur tüm dünyaya mesajlarını ve çağrılarını iletecek boyutta uzun bir ele sahiptir. Bu el, Zehra Medresesinin kurulamayışından doğan boşluğu dolduracak niteliktedir. Gelecekte Nur Talebeleri Zehra Medresesini kurarlarmı, buna ihtiyaç olur mu tarzında fikir yürütürken; "Vicdanın ziyası ulum-u diniye, aklın nuru fünun-u medeniyedir. İkisinin imtizacıyla hakikat tecelli eder" hakikatinin ışığında fen ilimleri ile din ilimlerini ön yargısız, korkusuz, saplantısız ve dürüst bir çizgide okutan her bilim kurumunun bir Zehra Medresesi hükmünde sayılabileceğini de hesaba katmak gerekir diye düşünüyoruz.

Diğer yandan Üstad Bediüzzaman, yaygın bir şekilde halkı eğiten Risâle-i Nur'un kurumsal olarak Zehra Medresesinin hedeflediği eğitimi topluma topyekûn verdiğini de belirtiyor ve meselâ Risâle-i Nur'ları "Medresetü'z-Zehra" hükmünde sayıyor¹; Nur Talebelerini de Medresetü'z-Zehra'nın talebeleri olarak niteliyor.² Bu durumda Nur Talebeleri için, hayata geçirecekleri en mühim proje olarak, Risâle-i Nur ile misyonu ve vizyonu belirlenen, yolu ve yöntemi tarif edilen iman hizmetine devam etmek kalıyor.

Dipnotlar:

1- Kastamonu Lâhikası, s. 159

2- Emirdağ Lâhikası, s. 318